

KS. SŁAWOMIR SOSNOWSKI
Ognisko Miłości w Olszy

SPRAWOZDANIE Z MIĘDZYNARODOWEJ KONFERENCJI
„NIERUCHOMA PODRÓŻ MARTY ROBIN (1902-1981)”
ZORGANIZOWANEJ PRZEZ INSTYTUT TEOLOGII DUCHOWOŚCI KUL
I OGNISKA ŚWIATŁA I MIŁOŚCI

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II – 19 kwietnia 2012 r.

Konferencja rozpoczęła się Eucharystią w kościele akademickim KUL. Przewodniczył jej i homilię wygłosił abp Henryk Hoser (Warszawa-Praga), zaprzyjaźniony z Ogniskami Miłości od czasów, gdy był misjonarzem w Rwandzie (1975-1996). W homilii Arcybiskup wyraził nadzieję, że konferencja przyczyni się do lepszego poznania Marty Robin, która była narzędziem Ducha Świętego i ukazywała światu, iż ewangelizacja może dokonywać się jedynie w mocy Ducha.

Jako kaznodzieja przewidziany był bp Didier-Léon Marchand, emerytowany ordynariusz diecezji Valence, inicjator procesu beatyfikacyjnego Marty Robin. Stan zdrowia (ma dziś 87 lat) nie pozwolił mu na przybycie, natomiast tekst przygotowanej (a nie wygłoszonej) homilii wydany zostanie wraz ze wszystkimi materiałami z konferencji. W tekście tym znajdziemy powody, dla których bp Marchand zdecydował się na rozpoczęcie procesu beatyfikacyjnego. Należą do nich: pokora Marty, jej całkowite zawierzenie Bogu, dyspozycyjność wobec ludzi i zdolność do współczucia, miłość do Najświętszej Dziewicy, a także rozkwit dzieła zainspirowanego przez Martę, jakim są Ogniska Miłości.

W auli uniwersyteckiej uczestników konferencji przywitał ks. dr hab. Jarosław Popławski, prof. KUL, przypominając cel konferencji, którym było pochylenie się nad życiem Marty Robin i jej przesłaniem zawartym w słowach spisanych i w zainspirowanym przez nią dziele Ognisk Miłości.

Słowo wstępne wygłosił ks. dr hab. Sławomir Nowosad, prof. KUL (prorektor). Przypomniał w nim, że w dzisiejszym skomercjalizowanym świecie ciągle są obecne nieprzemijające wartości, a wśród nich: dążenie do świętości. Również w świecie nauki (w który także wkrada się komercjalizacja) trzeba dawać świadectwo Bożej miary i wartości patrząc na znaki, które Bóg daje. Rozum i wiara razem mogą doprowadzić do prawdy.

Pierwszy referat – *Marta Robin. Pierwsze kroki w życiu mistycznym* – wygłosił ks. Bernard Michon, ojciec Ogniska Miłości w Châteauneuf-de-Galaure, a zarazem odpowiedzialny za całość dzieła Ognisk. Wystąpienie miało charakter osobistego świadectwa o spotkaniu z Martą Robin. Jej opis przeżywania Pasji Jezusa towarzyszył mu w czasie studiów w jerozolimskiej École Biblique. Marta pomogła spojrzeć całościowo na „Godzinę Jezusa”, na całe misterium paschalne: wydanie i śmierć Jezusa, zmartwychwstanie i wywyższenie. Właśnie to syntetyczne spojrzenie na

tajemnicę Jezusa i na całe chrześcijańskie orędzie jest cechą charakterystyczną rekolekcji głoszonych w Ogniskach, zaproponowanych przez Martę już w 1936 r., a głoszonych od lat także przez ks. Michona. Przyglądanie się prawdom wiary ma prowadzić do nowego zaangażowania w budowanie osobistej więzi z Bogiem i w posłannictwo Kościoła zgodnie z przypomnianym przez Martę powszechnym powołaniem do świętości. Marta wprowadza w to, co sama przeżywa: co tydzień w szczególny sposób wchodzi w Pasję Jezusa – jednoczy się z Jezusem ukrzyżowanym i zmarłym. To wyjątkowe zanurzenie w misterium nie odrywa jej od świata. Zjednoczenie z Jezusem, ofiarowującym Siebie, stanowi chwilę intensywnej modlitwy wstawienniczej: za bliskich, za tych, którzy Martę odwiedzali, za Ogniska i uczestników rekolekcji, za Kościół i świat. Świadectwem tego niezwykłego wstawiennictwa jest zapis słów wypowiedzianych przez Martę w czasie przeżywania Pasji sporządzony przez ks. Leona Faure'a, ówczesnego proboszcza Châteauneuf.

Zarówno owe zapiski ks. Faure'a jak i inne pisma Marty były prezentowane w następnych wystąpieniach; najpierw przez Sophie Guex, absolwentkę filologii klasycznej i historii starożytnej Uniwersytetu we Fryburgu Szwajcarskim (na którym przez 7 lat była asystentką), zaś od roku 2000 członkinię Ogniska Miłości w Châteauneuf-de-Galaure. W referacie zatytułowanym *Pisma Marty Robin – kilka spostrzeżeń* autorka przedstawiła kontekst, w jakim rodziły się słowa Marty, a więc świat, w którym żyła i jej osobiste przeżycia, zwłaszcza zmaganie się z chorobą. Choroba, która unieruchomiła Martę, nie uczyniła jej bezczynną: dopóki mogła, wiele czytała, a później prosiła, by jej czytano. Zapoznaje się przede wszystkim z mistyką kobiet zjednoczonych z Męką Jezusa: Gemmą Galgani, Weroniką Giuliani, Magdaleną Semer, Consummatą. Również pisze, czy też dyktuje swoje teksty. Do pism Marty należą: listy (pisane począwszy od 1921 r. do 5 lutego 1981 r. – przeddzień śmierci!); trzy zeszyty, nazywane „Dziennikiem” (od końca 1929 r. do listopada 1932 r.); zeszyty z „Opisem Męki” (1935-1941); kilka zeszytów o różnej treści (przepisane wiersze różnych autorów, własne poetyckie kompozycje, modlitwy, rozważania – wszystkie sprzed 1936 r.). Szczególną rolę odegrał proboszcz parafii Châteauneuf, ks. Léon Faure, na prośbę którego Marta zaczęła opisywać swe przeżycia (tzw. Dziennik), i który towarzyszył swej parafiance co piątek w jej przeżywaniu Pasji Jezusa, notując dokładnie wszystkie wypowiedziane przez nią słowa. Podziwiać można niezwykłą skrupulatność autora w sporządzaniu tych notatek. Ks. proboszcz wiernie spisuje wszystko, co słyszy, także wielokrotnie powtarzane pojedyncze słowa, zaznacza moment wypowiedzenia słów niezrozumiałych; notuje daty i godziny, w których słowa Marty zostały wypowiedziane. Niezwykła wartość tych notatek wyraża się w tym, iż jest to zapis przeżyć mistycznych sporządzony „na bieżąco”, nie poddany żadnej literackiej „obróbce”.

Ks. Jacques Bernard, bibliista z Katolickiego Uniwersytetu w Lille (*Pisma lat ukrytych Marty Robin*), zwrócił uwagę na kilka cech języka Marty. W jej Dzienniku widać drogę duchową, jaką przechodzi pod wpływem własnych przeżyć i duchowych lektur. Z czasem odniesienia do różnych autorów są liczniejsze; widać też głębszą znajomość Pisma Świętego i dzieł dogmatycznych. Doświadczenie mistyczne z definicji jest przeżyciem, którego opis precyzyjny jest niemożliwy. Czytelnik musi uważać, by nie prześlizgnąć się po powierzchni lub też, by nie narzucić tekstowi własnej interpretacji, gdyż odnaleźć można w mistycznym dziele cytaty dla uzasadnienia różnych tez, także sprzecznych. Zwykle rzeczywistość nieznaną można opisać za

pomocą analogii. Obraz nie jest identyczny ze wzorem, ale w jakiś sposób do niego odsyła. Taką metodę zbliżenia się do tajemnicy autor porównuje do drabiny: przez kolejne analogie jakby wchodzimy na wyższy (czyli bliższy pierwowzorowi) stopień. Mistyczny język Marty nie opiera się na analogii, lecz na *iuxtapositio* – na postawieniu obok: do tajemnicy zbliżamy się jakby posługując się dwoma drabinami, zestawiając obok siebie sprzeczności. Dla przykładu: Marta mówi o rozpierającej ją radości i o lęku („boję się zachwycenia”); o upojeniu bólem; o rozradowaniu krzyżem; o porywającej męce, a nawet tak: o Jezusie, który z miłości staje się niczym kat.

Kolejne wystąpienia należały do teologów z KUL. Pierwszy z nich, ks. dr hab. Adam Rybicki, w referacie *Wpływ Marty Robin na odnowę Kościoła* mówił o owocności życia Marty dzięki modlitwie, przeżywaniu cierpienia jako współofiарowania z Chrystusem oraz przez przyjmowanie osób, które miały (i mają) znaczenie dla odnowy Kościoła. Już w czasach, gdy Kościół wydawał się olbrzymim monolitem, Marta zapowiadała czas kryzysu, a następnie odnowy, która przyjdzie przez szczególne zaangażowanie świeckich. Ich zaangażowanie w świat ma płynąć z przekonania o powszechnym powołaniu do świętości płynącym z chrztu. Marta zapewniała też o nadchodzącej nowej Pięćdziesiątnicy – sama przeżywała ją przez intensywne zwrócenie się do Ducha Świętego, przez nieustanne uwielbienie i zwrócenie uwagi na rolę wspólnoty wiernych jako miejsca ewangelizacji. Marta bezpośrednio uczestniczyła w powstaniu i rozwoju Ognisk Miłości (temat ten autor celowo pominął ze względu na późniejsze panele), a także towarzyszyła duchowo założycielom wielu innych wspólnot (spośród wymienionych przez Autora wspomnę kilku: s. Maria Magdalena, o. Henri Caffarel, Jean Vanier, Pierre Goursat i Brat Ephraim).

Teologia i duchowość Eucharystii według Marty Robin to temat kolejnego referatu, wygłoszonego przez ks. dr. hab. Stanisława T. Zarzyckiego, prof. KUL. Zasadniczym odniesieniem był opis Ostatniej Wieczerzy sporządzony przez Martę Robin (*Bolesna Męka Zbawiciela*, zeszyt I: *Przygotowanie Paschy*, tłum. D. Śliwa, Lublin: Polihymnia 2011). Nie ma mistyka chrześcijańskiego bez zakorzenienia w sakramentach, ale i rozumienie sakramentów pogłębia się dzięki mistyce. Marta poprzez swoje doświadczenie wskazuje na Eucharystię jako nową Paschę. Jezus – jak to widzi Marta – ustanawia Eucharystię w czasie uczyty paschalnej, którą przeżywa głęboko już nie jako anamnezę wydarzeń z Księgi Wyjścia, ale jako początek nowej Paschy. Marta podkreśla także ofiarniczy charakter Eucharystii – nie tylko mówiąc o ofierze Jezusa, ale i o jej uzasadnieniu: motywem ofiary jest miłość aż po przelanie krwi. Wreszcie Marta z mistyczną głębią widzi w Eucharystii sakrament uobecniający całe wydarzenie zbawcze i jednoczący w miłości z Chrystusem cierpiącym i uwielbionym.

Msza św. uobecnia całe wydarzenie zbawcze. Głębokie zjednoczenie Marty z Maryją pomaga jej doświadczyć współuczestnictwa Maryi w ofierze Chrystusa, a doświadczenie eucharystyczne każe patrzeć na życie chrześcijańskie jako współofiарowanie z Chrystusem. Odwaga współcierpienia z Chrystusem płynie z miłości czerpanej z Eucharystii.

Konferencję dopełniły dwa panele. W pierwszym z nich uczestniczyli goście z Francji i ojcowie polskich Ognisk (ks. Mirosław Bielecki i ks. Sławomir Sosnowski), a w drugim – członkowie polskich wspólnot z Kaliszan i Rogowa. W klimacie już mniej naukowym zebrani mogli pytać o konkret życia i posługi Ognisk Miłości – jednego z owoców życia Marty Robin.